

KODEX PROFESIONÁLNÍHO CHOVÁNÍ AKTUÁRA

Účinný od 17. května 2022.

Kodex profesionálního chování aktuára je vnitřním řídicím dokumentem ČSpA.

ČSpA vydává tento Kodex dvojjazyčně. V případě sporu má česká verze přednost před anglickou.

Kodex implementuje Code of Professional Conduct vydaný Evropskou asociací aktuárů účinný od 1. ledna 2021.

Článek 1. Obecné

Poznámka: Slova a termíny uvedené v *kurzívě*, jsou definovány v článku 2. Definice.

1.1 Účel

- 1.1.1 Tento Kodex profesionálního chování aktuára (dále jen „Kodex“) poskytuje vodítko k chování, které se očekává od aktuára při výkonu profesionálních služeb s cílem poskytnout zamýšleným uživatelům důvěru v to, že tyto služby jsou prováděny profesionálně a s náležitou péčí.
- 1.1.2 Tento Kodex také poskytuje vodítko k očekávanému chování aktuárů v širším kontextu.

1.2 Užití

1.2.1 Pokud jde o zásady uvedené v článku 3:

- (a) Od všech aktuárů se očekává, že budou při výkonu své práce a v dalších případech, kdy lze důvodně očekávat, že budou mít dopad na aktuárskou profesi, dodržovat zásadu A (Morálka).

Profesionální služby

- (b) Ode všech aktuárů se očekává, že budou dodržovat zásady B až E (Odborná způsobilost a péče, Soulad, Nestrannost, Komunikace) níže v článku 3 vztahující se k profesionálním službám, které vykonávají (bez ohledu, zda úplatně či bez úplaty).

Ostatní práce

- (c) Co se týče jiné práce než profesionálních služeb, kterou aktuáři vykonávají (pakliže taková existuje, a to ať už bezúplatně, nebo za úplatu), by aktuáři vždy měli použít odborný úsudek, zda vůbec, a případně do jaké míry, je na místě dodržovat ducha zásad B až E (Odborná způsobilost a péče, Soulad, Nestrannost, Komunikace) níže v článku 3 a brát přitom v úvahu rozumná očekávání zamýšleného uživatele (uživatelu) této práce, povahu práce či jakýkoli kodex nebo standard, který se může k dané práci vztahovat, případně jakékoli další relevantní faktory.

Pomocné role

- (d) Aktuár může vystupovat v pomocné roli, zatímco jiná osoba nese konečnou zodpovědnost za vykonávanou práci. Aby bylo zamezeno pochybnostem, u aktuárů v pomocných rolích se očekává, že budou postupovat v souladu s Kodexem (podle odstavců 1.2.1 (a), (b) a (c)), nicméně je rozumné očekávat, že jakékoli posuzování jejich chování s odkazem na Kodex bude zohledňovat faktory, jako je jejich míra odpovědnosti a rozsah zkušeností ve vztahu k předmětné záležitosti.

Dodržování ducha Kodexu

- (e) Od [aktuárů](#) se očekává, že budou dodržovat ducha i literu Kodexu s tím, že Kodex není zcela vyčerpávajícím popisem chování, které je třeba přijmout za vlastní či kterého je třeba se vyvarovat, a nebudou jej vykládat pouze doslovně.
- 1.2.2 Pro účely tohoto Kodexu jsou definovány tyto pojmy:
- (a) „musí“ (v originále „must“) znamená, že uvedené postupy jsou povinné a jejich opomenutí představuje odchýlení se od tohoto Kodexu a
- (b) „měl by“ (v originále „should“) znamená, že za normálních okolností se od [aktuára](#) očekává, že se bude řídit uvedeným postupem. Nicméně ve všech ostatních případech, pokud by realizace postupu měla za následek nepatřičný výsledek, či by mohla potenciálně zmýlit zamýšlené uživatele [profesionálních služeb](#), by se měl [aktuár](#) od pokynů odchýlit, tento fakt zveřejnit a uvést důvody.
- 1.2.3 Žádné ustanovení tohoto Kodexu nemá za cíl vyžadovat, aby [aktuár](#) jednal v rozporu s legislativními nebo regulatorními požadavky. Pokud existuje rozpor mezi tímto Kodexem a legislativními a/nebo regulatorními požadavky, mají přednost legislativní a/nebo regulatorní požadavky.

Článek 2. Definice

Pro účely tohoto Kodexu jsou definovány tyto pojmy:

- 2.1 **AAE** – Actuarial Association of Europe – Evropská asociace aktuárů.
- 2.2 **Aktuár** – Jednotlivý (jednotlivá) člen (členka) jedné z členských organizací [AAE](#).
- 2.3 **ČSpA** – Česká společnost aktuárů.
- 2.4 **Profesionální služby**
- Veškeré služby poskytované [aktuárem](#), které se týkají pojišťovacího, zajišťovacího, penzijního nebo finančního subjektu nebo finanční transakce, a
  - Všechny ostatní služby poskytované [aktuárem](#), které jsou založeny na aktuárských úvahách.
- 2.5 **Odborné zásady** – Zásady specifikované ve vnitřním řídicím dokumentu ČSpA „Odborné zásady“.
- 2.6 **Odborný úsudek** – Úsudek [aktuára](#) založený na pojistně-matematickém (nebo jiném relevantním) vzdělání a zkušenosti.
- 2.7 **Zadavatel** – Strana najímající poskytovatele [profesionálních služeb](#). Zadavatel je většinou zákazníkem nebo zaměstnavatelem [aktuára](#).
- 2.8 **Zamýšlený uživatel** – Jakákoli právnická nebo fyzická osoba (zpravidla zahrnuje [zadavatele](#)), o níž [aktuár](#) v době poskytování [profesionálních služeb](#) předpokládá, že bude výsledek těchto [profesionálních služeb](#) využívat.

Článek 3. Zásady

A Morálka

Aktuár jedná čestně a dodržuje etické a morální zásady.

B Odborná způsobilost a péče

Aktuár vykonává profesionální služby s odbornou způsobilostí a péčí.

C Soulad

Aktuár jedná v souladu se všemi relevantními legislativními, regulatorními a profesními požadavky.

D Nestrannost

Aktuár nepřipustí, aby jeho odborný úsudek byl ovlivněn předpojatostí, střetem zájmů či nepatřičnými zájmy jiných.

E Komunikace

Aktuár komunikuje vhodným způsobem a splňuje všechny příslušné standardy pro reporting.

Článek 4. Upřesnění zásad

Následující upřesnění zásad, které tvoří součást Kodexu, je uvedeno za účelem zpřesnit, co (ve vztahu k odstavci 1.2.1) se od aktuárů očekává při interpretaci a používání těchto zásad.

Toto upřesnění není vyčerpávající. Očekává se, že v případě potřeby aktuár použije svůj odborný úsudek pro dodržení ducha i litery Kodexu a nebude jej vykládat pouze doslovně.

A Morálka

A1 Aktuár musí vykonávat svou práci poctivě, čestně, s dovedností a péčí (vždy v souladu s příslušnými legislativními, regulatorními a profesními požadavky) a plnit své profesní závazky vůči zadavateli.

A2 Aktuár by neměl jednat způsobem, který pravděpodobně poškodí dobrou pověst aktuárské profese, ať už při výkonu práce, nebo v jiných souvislostech, kdy lze důvodně očekávat, že budou mít dopad na aktuárskou profesi.

- A3 [Aktuár](#) nesmí poskytovat informace nebo být vědomě spojován s poskytováním informací, ani se zapojovat do reklamy nebo získávání obchodních nabídek, o nichž ví nebo by měl vědět, že jsou podstatně nepravdivé nebo zavádějící, že obsahují prohlášení nebo informace podané z nedbalosti nebo že opomíjejí nebo zamlčují informace, které mají být uvedeny, a v důsledku toho jsou podstatně zavádějící. Pokud se [aktuár](#) dozví, že byl s takovými informacemi spojován, měl by podniknout kroky k tomu, aby se od těchto informací distancoval. Toto ustanovení nebrání [aktuárovi](#) ve výkonu práce na základě:
- předpokladů nebo metodiky předepsané [zadavatelem](#) nebo jinou osobou za předpokladu, že pokud [aktuár](#) nepodporuje tyto předpoklady nebo metodiku, sdělí tuto skutečnost [zamýšlenému uživateli](#); nebo
  - předpokladů nebo metodiky předepsaných legislativními, regulatorními nebo profesními požadavky.
- A4 [Aktuár](#) by se měl chovat s respektem a spolupracovat s ostatními osobami, které poskytují služby [zadavateli](#).
- A5 [Aktuár](#) musí respektovat důvěrnost obdržených důvěrných informací, pokud to není v konfliktu s legislativními, regulatorními nebo profesními oznamovacími povinnostmi.
- A6 Je-li [aktuár](#) požádán, aby vykonal práci, kterou dříve vykonala jiná osoba, zváží, zda není vhodná konzultace s předchozím poskytovatelem, aby zjistil, zda neexistuje nějaký profesionální důvod, proč by na sebe tuto novou odpovědnost neměl brát.

B Odborná způsobilost a péče

- B1 [Aktuár](#) by měl vykonávat [profesionální služby](#) pečlivě, důkladně a v dohodnutých termínech.
- B2 [Aktuár](#) smí vykonávat konkrétní [profesionální služby](#) pouze tehdy, pokud:
- je k tomu způsobilý a má odpovídající zkušenosti nebo
  - jedná na základě rady osoby, která má odpovídající úroveň příslušných znalostí a dovedností, a [zadavatel](#) si je toho vědom nebo
  - jedná pod přímým dohledem jiné osoby, která za práci přebírá profesionální odpovědnost.
- B3 Před komunikací výsledků provedených [profesionálních služeb](#) by se měl [aktuár](#) ujistit, že podle jeho nejlepšího vědomí a přesvědčení výsledky neobsahují podstatné chyby.
- B4 Před zahájením poskytování [profesionálních služeb](#) by se měl [aktuár](#) dohodnout se zadavatelem na povaze a rozsahu [aktuárovy](#) odpovědnosti.

C Soulad

- C1 [Aktuár](#) musí jednat způsobem, který naplňuje odpovědnost aktuárské profese vůči veřejnosti tím, že dodržuje platné odborné a profesní standardy. [Aktuár](#) musí brát v úvahu všechny příslušné kodexy, řídicí dokumenty, [odborné zásady](#), odborná doporučení a podobné dokumenty formálně vydané nebo schválené aktuárskou asociací (asociacemi), jejíž (jejichž) je [aktuár](#) členem, s ohledem na jejich rozsah a status (například závazné, doporučené postupy atd.).
- C2 [Aktuár](#) podléhá disciplinárnímu řízení stanovenému v pravidlech aktuárské asociace (asociací), jejíž (jejichž) je členem, a má právo na odvolání v rámci tohoto disciplinárního řízení s tím, že musí přijmout jakýkoli výsledek nebo rozhodnutí v rámci tohoto řízení.

D Nestrannost

- D1 [Aktuár](#) nesmí poskytovat [profesionální služby](#), které jsou spojeny se skutečným nebo potenciálním střetem zájmů nebo s podjatostí nebo domnělou podjatostí [aktuára](#) s výjimkou případu, kdy není narušena jeho schopnost jednat nestranně a zadavateli byl plně sdělen skutečný nebo potenciální střet zájmů nebo podjatost.
- D2 [Aktuár](#) by měl písemně a včas sdělit [zadavateli](#) všechny zdroje příjmů související s jakoukoli zakázkou prováděnou pro [zadavatele](#) (s výjimkou případů, kdy je [zadavatelem aktuárův](#) zaměstnavatel, kde není uplatňován požadavek na sdělení příjmu vypláceného zaměstnavatelem).

E Komunikace

- E1 [Aktuár](#) komunikuje výsledky [profesionálních služeb](#) včas a stylem a formou, které jsou přiměřené konkrétním okolnostem, s ohledem na potřebu sdělit důsledky všech analýz a rad obsažených ve sdělení způsobem, který je srozumitelný [zamýšlenému uživateli \(uživatelům\)](#).
- E2 [Aktuár](#) by měl při sdělování výsledků [profesionálních služeb](#), pokud to [aktuár](#) nepovažuje za nepřiměřené (v takovém případě odchýlení se od těchto požadavků nezakládá požadavek na zveřejnění podle odstavce 1.2.2(b)):
- uvést, že autorem sdělení je [aktuár](#);
  - uvést, že [aktuár](#) přebírá odpovědnost za výsledky, kromě uvedených výhrad (pokud je to relevantní);
  - uvést, jakou roli [aktuár](#) zastává;
  - identifikovat [zamýšleného uživatele](#) všech analýz a rad obsažených ve sdělení;
  - uvést rozsah a účel práce; a
  - uvést, v jakém rozsahu a jakým způsobem lze získat od [aktuára](#) nebo jiné strany doplňující informace a vysvětlení.

Článek 5. Účinnost a přechodná ustanovení

Schváleno elektronickým hlasováním Valné hromady dne 17. května 2022 s okamžitou účinností. Současně nahrazuje původní Kodex schválený 8. prosince 2015.